

WOORD VOORAF

Het nummer dat u in handen hebt, met als extra de eerste dvd in de geschiedenis van Documenta, is het resultaat van een naïeve vraag. Ze viel een tweetal jaar geleden op een brainstorm van het nieuwe, flink verjongde bestuur van Thersites (Vereniging van Vlaamse Podiumcritici), op zoek naar nieuwe thema's voor zijn tweemaandelijks Kritieke Momenten. Hoe zou het theater er vroeger uitgezien hebben? Natuurlijk hebben we daar wel over gelezen. En zeker, je vangt af en toe verhalen op van collega-critici met een langer kijkverleden. Maar hoe het eruit zag? Jongere theatermakers en toeschouwers zullen hetzelfde antwoord geven. Geen idee. Dat heb je met theater: eens gespeeld, voorgoed voorbij.

Natuurlijk blijven er sporen. Foto's, decors, recensies, opnames... Maar zo goed Vlaanderen in theater is, zo middelmatig blijkt het in de publieke bewaring ervan. Anders dan onze buurlanden hebben we geen Theatermuseum, en zelfs de overkoepelende Vlaamse Theatergeschiedenis moet nog geschreven worden. Beeldfragmenten die verder terug gaan dan de jaren tachtig, liggen begraven in het VRT-archief en laten zich daar maar moeilijk uit opdelven. Het beeldgeheugen van de Vlaamse podiumkunsten is een spook.

Correctie: wás een spook. Dankzij *Toneelstof* staat het nu geperst op de bijgevoegde dvd, of toch voor wat betreft de jaren zestig. Voor dit meerjarige erfgoedproject verkreeg Thersites toegang tot het VRT-archief, plus een uniek licentierecht voor een beperkte uitgave van wat het daar vond. En dat bleek niet min. Vele uren aan opgegraven schatten kunnen we nu – dankzij een projectsubsidie van de Vlaamse Gemeenschap – publiek beschikbaar maken, aangevuld met een vijftiental eigen video-interviews met getuigen van toen (dankzij Diane Bal (VTi) integraal na te lezen op www.toneelstof.be). Een hele klus was het. Maar als minister Bert Anciaux even gul blijft, zal Thersites ook de komende twee jaar toneel van onder het stof halen: in 2008 de jaren zeventig, in 2009 de jaren tachtig.

Dit nummer wil van de eerste fase van dat hele traject de academische onderbouw zijn, met toegankelijke achtergrondartikelen bij de ontsloten beeldfragmenten. Of omgekeerd. Het is maar te zien hoe u het *ziet*.

We danken de vakgroepen Theaterwetenschappen van UA, VUB en Ugent voor het geloof in een paar naïeve theatercritici en –studenten, en in het bijzonder *Documenta* voor het gastvrij openstellen van zijn pagina's. Ook danken wij

het VCV en in het bijzonder Björn Rozka voor zijn medewerking aan *Toneelstof*. Een bijzonder woord van dank willen wij richten aan Marianne Van Kerkhoven, Pol Arias en alle getuigen die wij voor *Toneelstof* hebben mogen interviewen. Verder kregen we extra financiële steun van Klara, het VTi en het Theaterfestival, de archieven van VRT (in het bijzonder van Annie Declerck, zonder wiens journalistiek werk *Toneelstof* niet mogelijk was geweest), de beeldarchieven van AMVC Letterenhuis, AMVB en de KVS, die zijn Bol aanbood voor de officiële voorstelling van *Toneelstof – Route '66* op 25 augustus 2007.

Vóór u strekt zich nu Route '66 uit: leidend naar de bron van de lichaams-expressie, het professionalisme en de experimenteerlust van de hedendaagse podiumkunsten in Vlaanderen.

De Toneelstof-ploeg